

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Consalvi Fernandi Ad Qvendam E Societate Iesv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

duxit, vitamq; sauiorem cæteris omnibus proficetur, audito Dei verbo, nostraque vitæ ratione perspecta, quòd Gaspar gratis populum doceat, & cum ipse omni feminarum consuetudine abstineat, tum laicos vna tantum vxore iubeat esse contentos; offendi cæperunt in Bonziò quodam præfecto cænobii, quem antea venerabantur vt Deum, quòd amicas habeat in occulto, & laboris in docendo sui mercedem exigat: cumque carniū ac piscium esu cæteris interdicit, ea ipse clam comedat; quocirca eū cænobio pelleſe, aliumque pauperem ac bene moratum in eius locum sufficere decreuerunt. Tres præterea, iisdem meditationibus clari, quintum iam diem conciones nostras assidue celebrant, quos propediem baptizatum iri confidimus, eam rem ad exemplum magnopere profuturam. Non longè ab ædibus nostris incendium excitatum est: cuius incendiū in nos, vt veneficos diabolique præcones, causa conferebatur: sed iam Bonziorum furor aliqua ex parte deferbuisse videtur. quorum cum ita multæ ac diuersæ numerentur sectæ, suam quisque profiteri nos dicunt; Xingouini, id ipsum Denichi, quod illi prædicent: Iëxuanī Fobē quoddam suum: Foquexani Mion, (disciplinarum ea nomina sunt) Iondaxuenses Amidam: Xintani denique Quoquium: sed vt speramus, non longè aberit, quin omnes fateantur legem summæ cælorum terræque opificis nostro præconio promulgari: quem pro sua infinita clementia facturum esse confidimus, vt ipsum agnoscant, agnitioque, omnem laudem & gloriam tribuant. Vestras etiam atque etiam, fratres mihi carissimi, & istius Ecclesiæ, quibus ego maxime, deprecationes imploro, Meaco, iiii. Non. Iulias, MDLX.

CONSALVI FERNANDI AD QVENDAM E
SOCIETATE IESV.

HISCE litteris nonnulla, frater mihi carissime, persequar, quæ, in Iapone dum essem, in vinea Domini gesta sunt. Verfabatur eo tempore Firandi Gaspar Vilela, cuius iussu Guſielmus vias vr̄bis are campano circumiens, pueros ad Christianam doctrinam Iaponicè discendam in templum cogebar: ex quibus vnus, admodum paruulus nondum ad cetum Christianorum adjunctus, Gasparem adiit, Baptismum magnopere efflagitans. quem Gaspar, id ætatis puerum, patre ethnico, cum prius perdiscere iuberet capita Christianæ doctrinæ, respondit ille, nequaquam

quam se inde abiturum, quoad Baptismo lustratus esset. denique domum ad suos regressus, ita cum parentibus egit, ut patrem, matremque, fratres, ac sorores ad Baptismum adduxerit. Ad alium venio non minus mirabile. Diuturno morbo vexatus ethnicus quidam ex optimatibus; cum varias curationes frustra tentatis suadenti Christiano cuidam, ut ad valetudinem recuperandam Christiana religione suscepta, ad templum nostrum accederet aquamque lustralem ebiberet; paruit ægrotus: statimque pristinam valetudinem est restitutus. alii præterea morbi complures in his regionibus eadem aqua pelluntur.

Alius Christianus cum è graui morbo iam propè animam ageret; me accersitum rogauit, ut quoniam essem è Societate Iesù, pro se Dominum deprecari: sanitatem se continuò receperunt psalmis septem pœnitentialibus recitatis, magnam ipsius fidei Dominus reddita statim valetudine remunerari dignatus est.

Profectus ex eo loco Gaspar in insulam quandam ad promulgandum Euangelium, incolas plus sexcentos triduo baptizans Christianæ fidei præceptis imbutos. quæ res tantò diabolum accendit dolore, ut vnum è Bonziis eò miserit, qui populo persuaderet, falsa esse quæ Lusitanus concionator docuisset. quare cognita Gaspar confestim eòdem legauit è nostris, qui apertis rationibus aduersarii mendacia redargueret. quæ res Christianos non modicè recreauit.

Haud ita multo post, barbari tres è principibus ciuitatis, communi consilio profecti ad excindendam Crucem in monte Christianis erectam, vixdum scelere perpetrato, inter se rixari ceperunt, sibi que inuicem idipsum facinus exprobrare: demum rixa peruenit, ut eo ipso in loco, vbi Crux posita fuerat, inter se prouocatione dimicauerint: quorum duo postridie mane ibidem reperti sunt: tertius verò nusquam postea apparuit, ablatum à dæmonibus creditur) nec aliud quidpiam de illo autum est, nisi quòd biduo post adolescens quidam repente ab mundo spiritu occupatus palam dicebat, se nimirum esse qui Crucem præciderat, & propterea se in altera vita torqueri acerbissime. quod vbi videre Iaponii, rei occultanda gratia adolescenterum abscondere statuerunt, atque ita ex oculis nostris euauit, ut nihil de ipso deinde cognouerimus, incertumque sit, eum ne interfecerint. qui partim hisce de causis, partim quòd sexcentos quos dixi neophytos viderent alios idola cremantes, alios in mare projicientes, concursu ad Regem facto postularunt, ut Gasparem regni finibus pelleret. quibus Christiani cum ex altera parte resisterent,

resisterent, resque iam ad arma spectare videretur; Rex misit qui Gaspari nuntiaret, nequaquam sibi placere cum in suo regno interimi, proinde ad Socios sese reciperet. quocirca in Bungum, vbi erat eo tempore Cosmus Turrianus, inde concessit non sine magno quidem animi dolore, quippe qui in spem venisset Regis ipsius ad Dominum traducendi. is enim sapius Gaspari praesente me dixerat, se animo ac voluntate esse Christianum, & pro Christiano se gerere, quod praclare intelligeret patriae superstitiones quantum a veritate distarent.

Valetudinarium & sodalitium, quod Misericordiae vocant, à Cosmo institutum in vrbe Funaiio Regni Bungenfis, ethnici magna cum approbatione suspiciunt: cum enim inter se ex animo ac vere non ament; mirantur in primis, reperiri in toto orbe terrarum, qui pauperes curet, iisque necessaria cuncta suppeditet.

Duo sane admirabilia mihi narrata sunt, quae in hoc oppido contigere. Ethnicus quidam è primoribus ciuitatis ancillam habebat Christianam. atque, vt ethnici ferme Christianos auersantur, conuersus ad famulam, Cur, inquit, tu Christiana es, cum ego sim ethnicus? nisi continuo ab ista religione recesseris, hisce ego te manibus interficiam; Cui serua Dei non eo consilio se Christiana sacra suscepisse respondit, vt iis mox desertis ad barbaros ritus rediret. tum herus eius perseuerantia cognita, cum mortis minis interdixit, ne ex eo tempore ad Crucem adorandam sese conferreret, illa verò diuino fulta praesidio, nihil idcirco ab instituta Crucis latria desistere, quoad eam herus obuiam in itinere factus, occidit.

Alterum illud est: Paucis antè diebus, quam ego ad hunc Firandi portum venire, Sinarum nauis Lusitanum quendam, qui apud Sinas in vinculis fuerat, in eundem portum aduexit. Sinæ aliquot ibidem commorantes cum ad nauim accessissent, vt Lusitanum viderunt, quærere de nauarcho Sina populari suo ceperunt; quo consilio Lusitanum in ea loca perducere ausus esset, cum Rex Firandi sacerdotem Lusitanum ex oppido pepulisset; nisi spoliari se ab Rege nauigio vellet, continuo Lusitanum interficeret. Haec dum agitantur, diuinitus factum est, vt Christianus Iaponius quidam interueniret. is vbi moerentem Lusitanum aspexit, ad eum confestim accedens, causa moestitiæ cognita manu apprehensum bono animo iubet esse: quantum per suas facultates liceat, nihil ei apud se defuturam. inde perducit domum, ibique hominem habuit quoad vsque nos eò peruenimus. Et sanè Lusitanos Christiani tanta beneuolentia prosequuntur, vt in eorū aedes

æquè liber illis atque in suas ipsorum aditus sit: sed tum præcipue præclarum amoris sui documentum dedere, cum Iaponii facta eos coniuratione arma ceperunt, quod ubi à Christianis cognitum est, communi statim consensu ad eorum defensionem se vel capite periculo compararunt: cum ex eis quidam, extrema iam arate, liquorum domos circumcursaret, horreturque omnes ad mortem pro Christianis fortiter oppetendam: quare perterriti barbari, à suscepto consilio destiterunt. Obsecrate fratres carissimi Dominum, ut huius gentis animos ad suos errores ac miseras recognoscendas illuminet. Cal. Decem. MDLX.

LVDOVICI ALMEIDÆ AD SOCIOS IN
LVSITANIAM.

Niis litteris, quæ à vobis ad nos assidue perferuntur, insignes amoris erga nos vestri & caritatis nuntur notæ. apparet etiã quanto studio teneamur ad nos subleuandos in hæc loca veniendi; hæc pietatis voluntatē, quoniã nos remunerari nõ possumus, Dominus ipse pro sua benignitate compendat, quamquam ut amoris vestro nos etiã aliqua ex parte respõdemus (quoniã auctis scire quid à nobis in re Christiana geratur) huius præsertim acta ad vos perscribere statui.

Balthasar Gagus hoc anno ex Iapone profectus in Indiã, ad ipsa tempestate retentus, hyemauit in ora Sinarum: atque id causa, cur à nobis huiusce anni litteras non acceperitis. Post discessum nuntii Meaco allati sunt, Bonziorum in Gaspari Vilelam odium aliquantulum refrixisse. itaque rursus aures re capisse Evangelio, fierique aliquos Christianos, atque in nobilissimos homines, & in rebus Physicis admodum intelligentes. Missæ sunt etiam aliquot à Meacensibus illis neophytis Bungenses Christianos epistola; quarum vna duodecim circumpaginarum magnam harum regionũ Christianis attulit voluptatem, sæpiusque descripta, omnia Christianorum loca percurramus simul recitabatur etiam ethnicis. Summa erat epistola, sectarum Iaponis omnium (quæ plus vndecim sunt) expositio simul & confutatio, cum religionis Christianæ confirmatione: nec vero paritas vnquam res Iaponiorum fore, quoad omnes fierent Christiani: atque id ipsum multis apertisque rationibus probabatur. Mense Iunio ineunte, ex Gasparis ipsius litteris cognouimus, illum se epistole ad urbem Sacaium, quæ bidui distat Meaco; vbi spea-